

KOM UT OCH TÄVLA I SPÅR OCH SÖK!

Det är både roligt och stimulerande att träna sin hund i grenar där det är vi som måste ta hjälp av hunden för att lösa uppgiften. Spår och sök är två sådana grenar där vi tillsammans med våra hundar löser uppgifter i skog och mark – ett fascinerande uppdrag som bygger på att vi måste kunna läsa och tolka hunden för att lyckas.

VAD ÄR SKILLNADEN PÅ SPÅR OCH SÖK?

SPÅR innebär att hunden ska följa en markbunden doft, oftast efter en person. Hunden ska markera föremål som lagts ut i spåret.

I **SÖK** arbetar hunden med vindburen doft för att hitta personer som är gömda. När den hittat en person står den antingen kvar och skäller tills föraren kommer ut till platsen eller så tar den upp en rulle som sitter i halsbandet, för att på det sättet visa sin förare att den har hittat någon och visar därefter sin förare var personen finns.

Lnästa nummer (nr 5) ger vi dig en introduktion på hur du kan börja grundträna din hund i spår respektive sök (nr 6). Vi rekommenderar dig att kontakta din lokala brukshundklubb för mer information om träning och utbildning, om du är intresserad av att komma igång.

Här följer en förenklad sammanställning på de officiella tävlingsgrenar som finns i spår och sök.

Mer information om regler och vad krävs för att starta hittar du i regelboken för respektive gren.

BRUKS SPÅR

– FÖR ALLA SKK-REGISTRERADE RASER

Dessa spår utförs vanligtvis i skog och bedömningen grundar sig i huvudsak på hur många föremål (skogspinnar) som hunden hittat inom tidsramen inklusive spårstarten. Det in-

går också en kommenderad lydnadsdel med platsliggning samt budföring - och högre upp i klasserna momentet uppletande. Spårlängden och liggtiden ökar ju högre upp i klasserna man kommer.

BRUKS SPÅR	Klass	Lydnadsdel	Platsliggning i grupp	Budföring i meter	Uppletande	Spårlängd + föremål + liggtid
	Appell (Akl)	Ja	Ja	50 m	Nej	Förarspår om 300 meter + 3 + 40-45min
Lägre (Lkl)	Ja	Med skott	100 m skott	Nej	1000 m + 8 + 60-80 min	
Högre (Hkl)	Ja	Med skott	Nej	Ja	1200 m + 8 + 80-100 min.	
Elit (Ekl)	Ja	Med skott	Nej	Ja	1500 m + 8 + 100-120 min	

IPO NORDIC STYLE, SPÅR – FÖR ALLA SKK-REGISTRERADE HUNDAR (GODKÄND HÖGREKLASS I BRUKS KRÄVS)

Detta är en internationell gren med ursprung från de nordiska bruksgrenarna. Tävlingen pågår över två dagar där det krävs minst godkänt betyg på spåret båda dagarna för att bli god-

känd. Det ingår även en kommenderad lydnadsdel med platsliggning samt uppletande. Nordic Style har bara en klass, men den finns i fyra olika grenar; spår, sök, rapport och skydd.

BSL – FÖR ALLA SKK-REGISTRERADE HUNDAR

Denna gren är framtagen utifrån den internationella skyddsgrenen IPO men omfattar endast spår och lydnad. Spåret är ett sk precisionsspår som utförs på öppen yta ex fält eller åker. Spårstarten är markerad och domare följer med under hela spårarbetet och bedömer hundens arbete. Hunden ska arbeta

fokuserat med nosen djupt i spårkärnan och ta vinklarna noga för att få högsta betyg. Även hundens markeringar av föremålen (läder, tyg och i trä) bedöms. Lydnadsdelen och platsliggningen utförs efter ett fast program. Mer om denna gren kan du läsa i Brukshunden nr 3/2017.

BSL	Klass	Lydnadsdel	Spår + föremål + liggtid
	BSL1	Ja	Förarspår om 300 steg + 2 egna föremål + 20 min.
BSL2	Ja	400 steg + 2 föremål + 30 min	
BSL3	Ja	600 steg + 3 föremål + 60 min	

Observera att det ingår ett hinder på en meter i lydnadsdelen.

IPO- FH – FÖR ALLA SKK-REGISTRERADE RASER

IPO-FH är en internationell tävlingsgren som endast omfattar spår, och där spåret också är ett sk precisionsspår. Spåren innehåller flera vinklar, vinkeltyper och ett sk förledningsspår där någon annan än spårläggaren har korsat det aktuella spåret. I spåret ligger föremål i form av skinn, tyg och trä. Tävlningen pågår över två dagar där resultaten från båda dagarna slås samman.

FH – FÖR ALLA SKK-REGISTRERADE RASER

Detta är en svensk gren som där man har utgått från IPO-FH (se ovan) och skapat två olika klasser FH1 och FH2 där den sistnämnda är identiskt med en av de två IPO-FH dagarna. För att tävla i FH-2 måste hunden först vara godkänd i FH-1.

	Klass	Lydnadsdel	Spår m förledningsspår + antal föremål + liggtid
FH	FH-1	Nej	1200 steg + 4 + 30 min
	FH-2	Nej	1800 steg + 7 + 3 timmar

PATRULLHUND – FÖR ALLA SKK-REGISTRERADE RASER

I denna gren ska spåret markeras från den sk patrullstigen (skogsterräng). Efter spårupptaget kommenderas ekipaget att stanna och då ska hunden sitta eller ligga ett par minuter innan den får spårsele på sig för att arbeta vidare. Föremålen i spåret

är av trä, metall och tyg. Till skillnad från andra bruksgrenar ska hunden även ljudlöst från patrullstigen markera att den hör respektive vittrat in en person ute i terrängen.

Patrullsträckan, spårlängden och liggtiden ökar ju högre upp i klasserna man kommer.

PATRULLHUND	Klass	Lydnadsdel	Platsliggning i grupp	Patrullering vind & ljud	Spårlängd + föremål + liggtid
	Lägre	Ja	Ja + skott	600 m + skott	400 m + 4 + 50-60 min
	Högre	Ja	Ja + skott	700 m + skott	600m + 4 + 60-70 min
	Elitklass	Ja	Ja + skott	800 m + skott	800 m + 5 + 80-90 min

VILTSPÅR – FÖR ALLA HUNDAR

Ett viltspår är ett spår där spårläggaren har droppat blod samt dragit en skank (klöv + ben) från ett rådjur, älg eller liknande efter sig. Spåret liggtid är ca 20 timmar. Skott ingår, men ingen lydnadsdel. För att tävla i viltspår måste hunden först blivit godkänd på ett sk anlagsprov. Ett prov som liknar spåret i öppen klass – men har kortare liggtid.

Arrangör för både anlagsprov och öppen klass är bla jakthundsklubbar.

BRUKS SÖK – FÖR ALLA SKK-REGISTRERADE RASER

Du och din hund hänvisas här till en stig inom ett utmarkerat sökområde där hunden ska söka av båda sidorna om stigen. Domare och tävlingsledare följer med bakom för att bedöma arbetet. Bedömningen grundar sig på hur metodiskt du och hunden arbetar för att söka av området inom tidsramen och hur många figuranter (personer) som hittas inom utsatt tid. Även markeringarna bedöms. Sökområdet blir större och figuranterna mer svårgömda ju högre upp i klasserna man kommer. Precis som i bruks spår finns det en kommenderad lydnadsdel med platsliggning, budföring och i de högre klasserna uppletande.

BRUKS SÖK	Klass	Lydnadsdel	Platsliggning i grupp	Budföring i meter	Uppletande	Sökområde + antal figuranter
	Appell (Akl)	Ja	Ja	50 m	Nej	
	Lägre (Lkl)	Ja	Med skott	100 m + skott	Nej	100 x 100 m + 3
	Högre (Hkl)	Ja	Med skott	Nej	Ja	200 x 100 m + 3
	Elit (Ekl)	Ja	Med skott	Nej	Ja	300 x 100 m + 3

IPO NORDIC STYLE, SÖK – FÖR ALLA SKK-REGISTRERADE HUNDAR (GODKÄND HÖGREKLASS I BRUKS KRÄVS)

Detta är en internationell gren men som namnet antyder är den framtagen utifrån de nordiska bruksgrenarna, vilket innebär att sökandet utförs likvärdigt som i bruks sök. Tävlningen pågår över två dagar där det krävs minst godkänt betyg båda dagarna på spåret för att bli godkänd. Det ingår även en kommenderad lydnadsdel med platsliggning samt uppletande.

IPO-R – FÖR ALLA HUNDAR

Denna gren har sitt ursprung från räddningshundarbetet. Det finns fem grenar internationellt och tre i Sverige; spår, yt- och ruinsök som har en A- och B-klass, där svårighetsgraden ökar

i den sistnämnda. Spårgrenen heter RH-F och innebär att hunden ska hitta ett ID-föremål inom ett hänvisat område innan den ska leta upp spåret och påbörja spårarbetet. I spåret finns föremål och i slutet ligger en person som alla ska markeras av hunden.

Ytsöket som förkortas RH-FL påminner om bruks sök i A-klassen. Ruinsök RH-T är sök i ett rasområde med ruin eller betongmaterial. Det finns tre figuranter som är oåtkomliga för hunden men som ska markeras genom skall eller rulle. Sökområdet kan bestå av pyrande eld, motorljud eller andra "obekvämligheter". Bedömningen inkluderar även förarens taktik. Det ingår ett lydnadsprogram som också har sin grund i räddningsarbetet med olika hinder som utförs efter ett fast program. ■